

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 4-0237. — Тел. У. Н. Соузі: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

КОНГРЕС РОЗІХАВСЯ ДОМІВ ПІД ЗНАКОМ ПЕРЕДВИБОРЧОЇ БОРОТЬБИ

Вашингтон, 8 серпня. — Голоси столичної преси й вислови поодиноких членів конгресу після покінчення надзвичайної сесії такі, що сесія причинилася дуже мало до добра країни, а не принесла жодних аргументів великим політичним партіям у їхній передвибірчій боротьбі. Із великої кількості предлячених президента на початку сесії, республіканська конгресова більшість полагодила лише три, а це: ухвалення позички для Об'єднаних Держав у висоті \$85,000,000; з заборони проти інфляції прийняття лише дві точки, тобто контролю кредиту для консументів і управління кредиту, який дістають банки з федеральної системи; а третя справа — це законопроект про наладнання кредитів для приватних підприємств на будову мешкальних будівель. Законопроект про цю справу уже був перейшов у сенаті під час звичайної сесії, але його тепер не взяли під нагляд, а заступили його іншим, дуже обмеженим.

Сенат не затвердив президентових назначень на цілу сотню важливіших становищ, між ін. не затвердив іменування Мориса Дж. Тобіна з Бостону на становище секретаря праці на місце померлого секретаря Льюїса Л. Брауна.

Конгрес не узяв теж під увагу збільшення числа нових іммігрантів із скитальщини, а правничу комісію сенату відкинула спробу проправки в недавню ухвалену імміграційним законом, щоб переставити дату до квітня 1947 р. і так признати право приїзду пізнішим віткам між квотою 205,000, ухвалену під час правильної сесії конгресу.

ЗА І ПРОТИ ПОСТАВЛЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА В СТАН ПОЛІТИЧНОГО ОБВИНУВАННЯ.
Вашингтон. — Сенатор Клайд Р. Гой з Норт Каролайни закинув сен. Гомерові Фергусону з Мішиген партійну напасть у тому, що він перед закриттям надзвичайної сесії конгресу в суботу висловив догадки поставити президента в стан політичного обвинувачення („імпічмент“). Фергусон закидав президентові нехиті свідчення з конгресом, яка виявилася в тому, що президент не хоче видати сенатській комісії „рекордів“ з минулих урядовців, запліднених у шпигунстві. Сен Гой каже, що всі президенти, відмовлялися видавати конгресові урядові документи і тому це перейшло в традицію.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ УХВАЛИЛА ПОВНУ ПІДТРИМКУ ВОЛЕСОВІ.
Нью Йорк. — Цього року не буде окремого кандидата Комуністичної партії при виборах на президента восени тому, що краща конвенція Комуністичної партії при кінці своїх нарад у п'ятницю ухвалила резолюцію з повною підтримкою для Прогресивної партії і її кандидата Генрія Волеса.

ВОЛЕСІВЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОСТАВЛЕННЯ БЕНТЛІ І БУДЕНЦІА ПІД АРЕШТ.
Сакраменто, Каліфорнія. — Елмер Бенсон, президент Прогресивної партії у промові до центрального комітету вишшов з домаганням, щоб колишніх советських шпигунів, а це панни Елізабет Бентлі й Луба Вуденца, поставити перед суд. Він сказав, що обі ці особи призналися, що вони стояли колись на услугах Советів, а тепер виявляють шпигунство інших. Вони є відповідальні за поставлення під арешт головних урядників Комуністичної партії, хоч самі вели змову проти своєї країни, твердив Бенсон. Він висловив признання для Волеса за те, що — на його думку — причинився у великій мірі до втримання миру між Америкою й Советами.

ПОЛІТИЧНА МАШИНА В ТЕНЕСІ ПІД ПОРАЗКУ.
Нешвилл, у стейті Тенесі. — Політична машина, створена Е. Г. Крумпом для переведення виборів і для втримання при владі кандидатів, наставлених Крумпом, потерпіла рішальну поразку при демократичних виборах у стейті. Правивори переведення серед терору, в кількох місцевостях успокуювала заворушення стейтської міліції, однак кандидати Крумпа перепали майже у всіх виборчих округах.

ЗАКІНЧЕННЯ ПОПИСІВ ЖЕТОВНИХ ЛІТАКІВ.
Нью Йорк. — У неділю покінчився попис пружинних літаків над міжнародним майданом Айделвайлд під Нью Йорком. Попис відбувся для звеличання 50-ліття злуки п'яти переміст в одне велике місто Нью Йорк. Пересічна швидкість жетових літаків виносилася 650 миль на годину. Було лише один випадок розбиття літака, але ніхто не втратив життя, бо пружинні літаки не мають пілотів.

ТРИ МІЛЬЙОНИ ЛЮДЕЙ ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ В СОШЕЛ СЕКЮРИТІ.
Вашингтон. — Департамент праці виявив, що 3,000,000 людей мають суспільне забезпечення на випадок недуги й на старість. Це є п'ятикратний зріст забезпечення в фонді суспільної безпеки від 1945 р. Це сталося тому, що господарі самі бачуть користь з забезпечення й спонукують робітників користатися з закону про суспільне забезпечення. Велику роль в цьому русі відіграють теж робітничі юнії.

Ний із усіх 12 провідників, яких федеральна судейська лава поставила в стан обвинувачення за змагання до насильного скинення уряду Злучених Держав.

Комітет американських фермерів для переселення українських скитальників

Філадельфія, Па., 9 серпня. (Телефоном до Свободи). — З головної канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють про створення першого Комітету американських фермерів для переселення українських фермерських родин з європейської скитальщини. В п'ятницю, дня 6 серпня, відбулися в цій справі наради фермерів стейту Меріленд, лівіту (каунті) Каррол, в містечку Тені Таві біля Вестмінстеру. В нарадах, крім 8 доколичних фермерів, взяв участь ексекютивний директор ЗУАДКомітету, д-р Володимир Галан, та представник департаменту агрікультури на повіт Каррол, п. Л. С. Бернс. Справу переселення українських скитальників фермерів реферував д-р В. Галан і після річової дискусії місцеві фермери підписали 25 аплікацій на спровадження 25 українських фермерських родин зі скитальщини. Зацікавлений проблемою переміщення осіб та її розв'язкою фермер Френк Д. Періх зголосився стати представником УАДКомітету на повіт Каррол та збирати від місцевих фермерів дальші заяви на спровадження українських фермерів-скитальників. Якщоб зайшла така потреба, то він згодився на власний коштів поїхати до Європи і там на місці самому перевести якнайдоцільніший набір українських фермерів. На цих самих нарадах одностайно прийнято пропозицію, на підставі якої кожна бездітна родина українських фермерів-скитальників може перед виїздом до Америки адоптувати одну українську сироту та привезти її зі собою на мерілендські фарми. В той спосіб була б за одним разом теж розв'язана проблема спровадження українських сиріт. Треба сподіватися, що теж інші американські фермери підуть за шляхетним почин мерілендських фермерів. Яку відповідь дадуть на це українські фермери та українська суспільність в Америці?

БЕЗВИГЛЯДНІСТЬ ДУНАЙСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.
Београд, Югославія, 9 серпня. — Американська делегація на міжнародній конференції в справі річковластва по Дунаю відтягнула з кінцем минулої тижня свій проект договору в цій справі, погоджуючись на дискусію над советським проектом. Це зроблено з тактичних мотивів, але зараз перед західними делегаціями стоїть проблема, коли і як та чи взагалі вони зможуть почати свою боротьбу проти головних принципів советської пропозиції, яких вони в жодному разі не можуть прийняти. На сьогоднішній сесії будуть обговорювати процедуру дебат, але вже наперед стверджується їх повну безнадійність.

НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЕМІЛІТАРИЗАЦІЇ ЕРУСАЛІМУ.
Тель Авів, Ізраїль, 9 серпня. — З поінформованих джерел тут довірочно повідомляють про можливість швидкого арабсько-ізраїльського договору в справі демілітаризації Ерусалиму на найширшій базі. Араби вже мали виявити свою згоду.

Советський консулят вмішаний в погоню за свідками про шпигів
Вашингтон, 8 серпня. — Не зважаючи на неділю, комісія неамериканських діячів відбула тайне засідання, щоб посунути вперед розшуки за свідками в справі шпигунських розкриттів у конгресі. Карл Е. Мундт, діючий голова комісії, виявив, що советський громадянин явився на переслухання. Цю громадянкою є Оксана Степанівна Косенкіна, яка була учителькою в школі для дітей советських урядовців у Нью Йорку, а яка не виїхала домі в кораблем „Победа“ разом з іншими советськими урядовцями 31. липня і залишилася в Америці. Про Косенкіну пішли фантастичні вісті. Вона схоронила на фармі графині Толстой, в околиці Наяк, у стейті Нью Йорк, одначе советський консул в Нью Йорку вислав туди своє авто минулої суботи і дістав її в свої руки. Вона тепер перебуває під охороною консула, Якова Ломакіна, який твердить, що він вирятував Косенкіну з рук білогвардійців, які ніби то схопили її підступом і вивезли на фарму. Графиня Толстой твердить, що вона дала Косенкіні охорону перед советськими енкаведистами, але вони її схопили і вивезли насильно з її фарми.

Карл Мундт дав до пізнання, що він хотів переслухати паню Косенкіну на свідство, що советські шпиги пересідають тайні вісті американського уряду до Москви. Мундтові в цій справі мав дати вказівки інший советський посол, а саме Александер Кораль, якого підкомісія неамериканських діячів таємно переслухала в Нью Йорку. Кораль визнаний на свідство перед комісією на понеділок. Крім нього стануть ще інші свідки. Кораль мав виявити ще іншого свідка, а саме Михайла Івановича Самаріна, другого советського учителя, який теж мав виїхати кораблем „Победа“, але врятувався втечею. Советський консул сказав у суботу, що він дістане його в свої руки. Міжтім Самарін зголосився в Нью Йорку до Бюро Федеральних Інформацій і там подав від себе вісті про советські затії. Він віддав під опіку американсько-

ШЕФ ШТАБУ АМЕРИКАНСЬКОЇ АВІАЦІЇ НА ІНСПЕКЦІЇ В ЄВРОПІ

Лондон, 9 серпня. — Вчора тут прибули В. Стюарт Сімінгтон, секретар Роял Ер Форс, та ген. Гойт С. Ванденберг, шеф штабу американських повітряних збройних сил, з метою інспекції стаціонарних в Європі боевих з'єднань та американського повітряного транспорту до блоковогоного Советами Берліна. Рівночасно до „Британії“ прибув дальший контингент авіації, маршала лорда Теллера. Ген. Ванденберг заявив, що акція американської авіації в Європі належить до звичайних вправ і не є зв'язана з політичним положенням.

Вашингтон, 8 серпня. — Не зважаючи на неділю, комісія неамериканських діячів відбула тайне засідання, щоб посувати вперед розшуки за свідками в справі шпигунських розкриттів у конгресі. Карл Е. Мундт, діючий голова комісії, виявив, що советський громадянин явився на переслухання. Цю громадянкою є Оксана Степанівна Косенкіна, яка була учителькою в школі для дітей советських урядовців у Нью Йорку, а яка не виїхала домі в кораблем „Победа“ разом з іншими советськими урядовцями 31. липня і залишилася в Америці. Про Косенкіну пішли фантастичні вісті. Вона схоронила на фармі графині Толстой, в околиці Наяк, у стейті Нью Йорк, одначе советський консул в Нью Йорку вислав туди своє авто минулої суботи і дістав її в свої руки. Вона тепер перебуває під охороною консула, Якова Ломакіна, який твердить, що він вирятував Косенкіну з рук білогвардійців, які ніби то схопили її підступом і вивезли на фарму. Графиня Толстой твердить, що вона дала Косенкіні охорону перед советськими енкаведистами, але вони її схопили і вивезли насильно з її фарми.

СТ. ЛОРЕНТ ВИБРАНИЙ ГОЛОВНОЮ КАНАДСЬКИХ ЛІБЕРАЛІВ.

Оттава, Канада. — Луїс Ст. Лоренс обраний головою Ліберальної партії на місце уступаючого В. Л. Мекензі Кінга. На підставі традиції голова крайової партії більшості стає прем'єром Канади. Ст. Лорент перебере становище прем'єра в осіні, коли Мекензі Кінг уступить із цього становища. Вибір Ст. Лорента вважають за добрий тому, що він має велику популярність між французькими громадянами Канади. — У платформі, яку прийняла краєва конвенція партії, не сказано засадничо нічого нового, а в резолюціях висловлено домагання перевести поліпшення крайової господарки.

КОНФЕРЕНЦІЯ АНГЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ ЗАКІНЧИЛАСЯ ОСТОРОГОЮ ДЛЯ СВІТУ.

Лондон, 9 серпня. — Вчора тут закінчилася світова т. зв. Ламбетська конференція англіканської церкви торжественно відправою у Вестмінстерській каплиці. Архієпископ Йорку і примас Англії, д-р Кирило Гарбетт, виголосив проповідь, остерігаючи світ, що його цивілізації грозить повна руїна, якщо своєчасно не полагодились теперішні політичні суперечності і конфліктів.

КРИЗА В БЕРЛІНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПЕРЕДЧАСНИЙ ОПТИМІЗМ НА ЗАХОДІ; ДАЛЬША ДИПЛОМАТИЧНА АКЦІЯ В МОСКВІ.

Париж, 9 серпня. — Після перших оптимістичних надій на добрі результати дипломатичної акції західних союзників в Москві в справі мирного полагодження зв'язаної зі советською блокадою Берліна міжнародної політичної кризи, тепер знову наступило огірчення та повільна безнадійність. В поінформованих місцевих дипломатичних колах вже починають взагалі сумніватися в можливість конференції міністрів закордонних справ чотирьох потуг на базі видягнених советами передумов. Проте, західні дипломати продовжують свою акцію і сьогодні вони мали б мати чергову конференцію з Молотовом. Тимчасом в самому Берліні положення дальше зогострюється, хоча перед кількома днями вже були голоси про можливість закінчення блокади. Виявляється, що советські пропозиції відмороження фондів Міської Ради та змагання до повної контролю Берліна в заміну за перервання його блокади є „не до прийняття“ для західних союзників. Совети зі свого боку дальше загострюють блокаду і знову повторюють обвинувачення про „порушення“ повітряної безпеки „недо-свідченими“ американськими пілотами. З американського боку стверджується, що єдиним асим промінем в напруженій ситуації є закінчення суперечностей в цьому місті є факт, що західна авіація з кожним днем додається нових рекордів в поставанні харчів до блоковогоного Берліна. Протягом 24 годин передучора доставлено повітряним шляхом 4,254 тонн продуктів, отже ще тільки 250 тонн менше, як їх Берлін пересічно кожного дня потребує.

БОЛЬШЕВИКИ РОЗБУДОВУЮТЬ „ДРУГУ РУРЦИНУ“ НА ШЛЕСЬКУ.

Вашшава, 9 серпня. — Вчора тут проголошено комунікат т. зв. Ради чесько-польської господарської співпраці, в якому потверджується советський план розбудови промисловості на Шлеську, що могла б конкурувати з німецьким промисловим басейном в Рурціні. Заповіджено теж відповідний чесько-польський господарський договір. В комунікаті не подається подробиць, тільки говориться про „важливі рішення“ в цьому напрямку.

„СМЕРТЬ МАРШАЛОВІ І БЕВІНУ“ ТА „УРРА СТАЛІНУ“ НА З'ІЗДІ МОЛОДІ У ВАРШАВІ.

Варшава, 9 серпня. — Вчора тут почався т. зв. „Міжнародний конгрес працуючої молоді“, що його Совети вже в першому дні переміняли на свою маніфестацію проти західних союзників. Конференція почалася вигуками: „Смерть Маршалові і Бевіну“ та „Урра Сталіну“.

СПРАВА НІМЕЦЬКИХ ГОЛОВНОЮ ТУРЕТОЮ О.О.Д.

Лейк Сохес, Н. Й., 9 серпня. — Генеральний секретар ООД, Тригве Лі, поставив тепершню політичну кризу в справі Німеччини на першому місці свого річного звідомлення, вважаючи її теж ключовою справою для цієї світової організації. Тригве Лі висловив свої сумніви щодо минулого та свої побоювання щодо майбутнього, визнаючи безпосередньо „чотирьох великих“ до мирного полагодження цієї справи в рамках ООД, або поза ними.

РОЗГРОМ БОЛЬШЕВИКІВ В ГРЕЦІЇ.

Атени, 9 серпня. — Командування грецької армії повідомляє про дальші великі успіхи проти большевицьких партизанів. Грецькі війська на обох німцях фронті в горах Граммос вже дійшли до альбанського кордону і тепер намагаються обсадити теж лінійну кордону та відтяти большевикам відворот до Альбанії, куди вони вже в паніці втікають. До Альбанії вже мав втекти теж „уряд вільної Греції“ большевицького „генерала“ Маркоса.

ФРАНЦІЯ НЕ МАЄ ЧАСУ ДО ВТРАЧЕННЯ — КАЖЕ РЕЙНО.

Париж, 9 серпня. — Новий французький міністер фінансів, Поль Рейно, забрав вчора голос в обороні пропонованої ним господарської реформи в країні та визнає за негайної акції, заявляючи, що „Франція не має часу до втрачання“. Рейно вважає, що американська допомога в рамках Плану Маршала може бути без успішна, або й відтягнена, якщо Франція сама не поробить негайно відповідних заходів для її практичного здійснення.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1102 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0682.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОВОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЛЕКЦІЯ ДЕМОКРАТІЇ

Скликана президентом Труманом в дні 26-го липня надзвичайна сесія 80-го Конгресу закінчилася в суботу, дня 7-го серпня, як Палата репрезентативів, а за нею і Сенат з республіканською більшістю рішили у вечірніх годинах відкласти далі наради до 31-го грудня, або до третього дня після того, як республіканські керівники повідомлять членів про іншу спеціальну сесію. Президент завжди має право скликати надзвичайну сесію у випадку будь-якого загрозливого стану в країні.

Загальною характеристикою цієї сесії є, що Президент вимагав від неї дуже багато, а вона дала дуже мало. На всіх 16 головних рекомендацій Президента Конгрес позитивно погодився тільки три, одну відхилив і одну погодив по своєму, а одинадцять не погодився. Крім того, погоджені справи, в порівнянні з іншими, є тільки другорядні.

Президент пропонував програму громадянських прав; Конгрес її не погодив, використавши при цьому опір меншості представників з південних штатів. Президент пропонував мешканцеві програму по лінії приготування республіканським сенатором Тефтом законопроект, який м. і. передбачує федеральну допомогу в будові низькоцінових мешканств. Сенатор Тефт, знаючи, що не матиме підтримки в Палаті репрезентативів, зрештою зважився за свій проєкт і він не пішов під голосування. Ухвалено інший законопроект, але він навіряд чи когонебудь задовольнить, бо не передбачує жодної реальної допомоги. Президент пропонував "лібералізацію" закону про допущення скитальників, який — це його думка — є дискримінаційний для деяких груп. За ревізію цього закону мав висловитися теж республіканський кандидат на президентства, губернатор Дюї. Конгрес не взяв до уваги нових пропозицій. Президент запропонував далекоїдучу програму для припинення інфляції. Конгрес справе не погодився; бо — як це загально вважається — погодити не міг, тому що Президент головним під цим оглядом домагався забагато. Не погоджено теж цілий ряд інших важливих справ. Єдине, що погоджено, це: контролю консумерських кредитів, регуляція банкових кредитів та позичка на будову головної квартири Організації Об'єднаних Держав в Нью Йорку. Це справді дуже мало.

Скликання сесії Конгресу Президент заповів вже на конвенції своїй Демократичній партії і для кожного було ясно, що й сама сесія подумана як один із засобів передвиборчої кампанії. Рекомендовані Президентом справи є без сумніву важливі, деякі, як мешканцева програма та інфляція, навіть дуже важливі. Думка республіканської більшості в Конгресі була в поодиноких справах поділена, але вона була солідарна в одній справі: виграти найближчі вибори. Під цим кутом відбулася теж сесія Конгресу і цим позначується теж її міцний вислід.

Не зважаючи на всю критику цієї сесії в країні й закордоном, вона була рішучо першорядною лекцією демократії. Президент, по думці Конгресу, домагався забагато і тому Конгрес зробив менше навіть як міг і повинен був зробити. Хто на цьому виграє? Це покажуть найближчі вибори. В цьому й заключається демократична лекція з цієї сесії Конгресу. Вона наявно вказує, що в Америці ніхто не може диктувати ані Президент, ані Конгрес, тільки нарід. І він відповідно поводить під час виборів.

Період натури перед виборами

Час від закінчення партійних конференцій для призначення кандидатів на президента Злучених Держав це свого роду політична прогалина. Стара влада невпевна свого існування, нові кандидати невпевні свого вибору.

У нормальні часи передвиборчу агітацію вважається політичним спортом і не приважується великої ваги до взаємних партійних рекрмінацій. Після виборів політичні конкуренти пересилають собі побажання й подяки і стають до дальшої громадянської праці, ждучи на наступну нагоду для себе.

Цього року передвиборчу партійну агітацію не можна вважати за політичний спорт. Це тому, що агітація й передвиборчі трюки ослаблюють владу країни як у нутрі так і закордоном. У нутрі створилася п'ята колона, яка працює над уможливленням агресії посторонній силі, а закордоном ворожа сила використовує американські внутрішні труднощі на ослаблення поваги Америки і усунення її з важливих позицій. Блокада Берліна Советами вказує, як вони оцінюють для себе передвиборчий час у Злучених Державах.

Вони переконані, що ексективна влада, отже президент, більше зайнятий партійними справами перед виборами ніж національними й тому роблять різні пакости. Такі здогади про советські потягнення висловлюють європейські кореспонденти. На оправдання таких здогадів може послужити історія із скликанням надзвичайної сесії конгресу, яка щойно скінчилася з незвичайно малими успіхами. Президент скликав конгрес з метою спонукати його до акції для спинення інфляції й викінчення закону про побудову нових мешканств. До того додає ще пригадку про необхідність переведення закону про зрівняння громадянських прав у південних штатах, де частина конгресменів ворожо ставиться до цієї справи.

Республіканська більшість використала нехиті конгресмени з південних штатів для обезцінення цілої сесії конгресу. Не хочачи відверто відкинути предявлені президента про засоби для спинення інфляції, керівники республіканської політики рішилися пустити на перший млин законопроект про знесення податку від голосування, яка теж справа є саме кісткою незгоди між південними й північними демократами. Сталося так, як керівники передбачували. Південні сенатори почали негайно обструкцію проти законопроект, виголосивши довгі промови. Республіканська біль-

шість використала цю проволочку для складення своїх планів як розпустити надзвичайну сесію конгресу без ухвалення предявлені президента для спинення інфляції.

У звичайних часах стратегія президента зі скликанням конгресу й стратегія республіканської конгресової більшості вважалася би за звичайні передвиборчі маневри та як засіб для приєднання неспартійних голосів для однієї чи другої сторони. Населення Америки привадило не тільки до таких трюків, але ще й бере участь у них. Отже з такою поведінкою не було б може шкоди, на стільки тут справді йде про передвиборчі маневри, а не про пильне спинення інфляції, яка за словами президента, загрожує дефолтності країни, а з цим і силі Злучених Держав в закордонній політиці.

Коли б не надзвичайні часи в новочасній історії і делікатне положення світової політики, можна б було скликання конгресу й його опір проти планів президента виставити міжнародної поговірки про кося, що його господар привів до води, але кінч відмовився пийти. Між тим показується, що така поведінка понижує повагу президента, ослаблює його силу як голови держави і заохочує ворогів Америки до обезцінювання поваги Америки.

Дехто потішається, що саме підчас надзвичайної сесії конгресу відбуваються пересудження перед конгресовими комісіями для розкриття шпигунських зазір.

На цю справу можна мати різні погляди. Насамперед зацікавлення конгресових комісій можуть відбуватися в часі конгресових відпусток. Подруге, заходить питання, чи добре було відкладати пересудження комісії аж до теперішньої закордонної кризи? Коли б оця шпигунська афера була на світлена давніше, не були б волесівці мали відваги організувати третю партію, яка в сучасний момент може відіграти роль збірної квіліаги. Що на таке задовідається, пізнати по становищі, яке зайняла Москва до третьої партії. Московська преса раз-у-раз висилає в світ повідомлення, що "Прогресивна" партія в Америці є речник американських демократичних мас. Такі звідомлення не лише баламутять населення Советів, але теж наганяють страху і Західнім демократам, які в обезцінюванні великих американських партій добачують ослаблення своїх надій на Америку.

У деяких американських щоденниках появились голоси з зазивом до відвороту, тобто до припинення нерозбірливої

Можливі закордонно-політичні наслідки „схизми” Тіта

Як тільки кероване Московією Комуністичне Інформаційне Бюро (Камінформ) проголосило свої обвинувачення проти югославської комуністичної партії та її керівника, маршала Тіта, закидаючи їм „схизму” в комуністичній ідеології та ухили в комуністичній внутрішній і закордонній політиці, головню прояви югославського націоналізму, в західній демократичній пресі почали появлятися всілякі спекуляції про можливість дальшого впливу цього конфлікту на міжнародну політику. Вправді, в усіх дотеперішніх виступах на міжнародному терені, головню в ООД та на Дунайській конференції в Білгороді, цей конфлікт в „комуністичній сім’ї” ще не мав впливу на солідарне становище Советського Союзу і його сателітів в поодиноких справах. Проте, не виключається можливість, що він матиме його в майбутньому, якщо Москві не пощастить його в найкоротшому часі зліквідувати разом з Тітом.

На цю тему Нью Йорк Таймс у виданні з 5-го серпня надрукував інтерв’ю міркування С. Л. Солдбергера в кореспонденції з Медіолану в Італії. На підставі всіляких фактів, позначка та інформації з багатьох поінформованих і авторитетних джерел Солдбергер приходить до висновку, що конфлікт між Сталіном і Тітом може мати великий вплив на такі три важливі справи, як дальше положення вільної території Триєсту, на мировий договір з

партійної боротьби для обезцінення противників. Це вказує, що в демократичній Америці є тверезі голоси, яким справа багатовішньої лежить вище ніж справа партійної приналежності. Ці голоси визнають керівників внутрішньої політики спрямувати дискусію на конструктивні цілі.

Появились вже вісті, що департамент стейту згодився запросити до Вашингтону на наради політичного дорадника Республіканської партії Джона Фостера Дольса. Це вказувало б, що в рішальних колах приходить до тверезої оцінки шкоди, яка вже повстала, а в майбутньому може збільшитися, коли передвиборчі маневри, приборуть широкі розміри. Коли так, то патріоти, які мають на увазі старо-римську заду про ставлення добра батьківщини понад усе, можуть на хвилину заложити свою журбу над невідомістю великих передвиборчих маневрів під теперішню пору, та зберегти повну натуру ума на неперобачену потребу.

Лені і Ко.

Ім особливо не впадовався § 8 пропозиції Троцького, а саме „недоторканість приватної власності”, а по друге те, що треба було йти до праці і пробувати прожити чесною працею.

То для них було занадто трагічним. Братішечки! Да что ж ето такое? Да за что ж мы боролась и проливали свою „святую” кровь? Да где же ето равенство и братерство, когда я должен идти до непмана работать?

Продали равенство и братерство. Продали революцию! Нет! я не перенесу этого, братішечки! Ето же измена революции! — горлали вони пропівачами рештки ревіро-ваних речей під музику в ресторатії непмана.

Не поодинокі були випадки самогубства отих „ревізиторів”. Чека і „Чорний ворон” продовжували свою „працю” без

Австрією та на громадянську війну в Греції.

Щодо Триєсту, деякі спостерігачі вважають, що Москва змінить своє дотеперішнє положення в цій справі та прилучиться до акції за передачу цієї території під італійську суверенність, досягаючи цим три цілі: 1. Покарає еретика Тіта; 2. Заслужить собі окрему вдячність італійських комуністів та скріпить підірвані їхні впливи в країні і 3. Легким коштом матиме аргумент „концесії” в дипломатичній розгрівці зі західними союзниками.

При цьому Москва мала б ще одну і найголовнішу причину до такого становища. Діло в тому, що в Триєсті є 10,000 американських і британських військ, що серйозно плутають більшовиком в усіх їх „конкретних” планах на Балкані. З хвилиною прилучення Триєсту до Італії ці війська не мали б вже рації там залишатися і це для більшовиків далеко важливіше, ніж портрет бунтівника Тіта на будинку триєстської міської ради. Ви-

(Докінчення на стор. 3-тій)

Многopартійність нещастям

Франції

В часі війни були в Америці голоси, що виявляли поважні сумніви, чи Франція зможе ще колись піднятися до передвоєнного значення у міжнародному світі. Франція, велика сила по першій світовій війні, котилася у часі між першою і другою світовою війною по стійно до упадку. Напередодні другої світової війни вона представляла собою оплаканий стан, бо хоч добре чула, що ця війна висить у повітрі, до неї не готовилася і тому так скоро й несподівано скінчилася перед Гітлером. До цього довели Францію головню ліві елементи, точніше, спричинила це дружба соціалістів з комуністами. Історія „народного фронту” у Франції добре відома. Соціалістично-комуністична коаліція спаралізувала всю оборону акції країни і тим підготувала легкий ґрунт під німецько-нацистську інвазію.

Про ці речі в Америці свого часу багато говорилось і писалось. Американці, що звикли до традиційної американсько-французької приязні, не годні були зрозуміти, як такий реалістичний і логічно думаючий нарід може сам собі гріб копати, натворивши стільки політичних партій, головню соціалістичних, що їх звичайній людині годі запам'ятати, та які постійно термось державним

організмом, спорячи між собою і змагаючи до влади. Американці дуже шанують Францію за її демократизм, але водночас не в силі зрозуміти, як можна нищити престиж демократії та демократичний дух нації гуртківством та партійною гризною і боротьбою. Це для американців особливо важке ще й тому, що вони переконались, що, як пише Нью Йорк Таймс, без здорової й сильної Франції не буде здорової й сильної Європи не тільки в економічному, але й в демократичному змислі. До того Франція мусить бути в сучасну пору сильною теж і мілітарно і то з тих самих причин, з яких приходить збротиться теж і милолюбним Злученим Державам. Франції не потрібне навіть ще більше, ніж Америці. Одне останнє міністерська криза та повалення кабінету Шумана вказує, що партійна боротьба за впливи і владу нехтує життєвою справою країни і тим підготує Франції нову трагедію.

Франція може легко міняти міністерські кабінети, бо має з кого вибрати. Це ж країна з високим інтелектом, з великим політичним вишколенням. Але що з цього, коли через партійні спори і компроміси висувається на передові місяці людського слабшого характеру, що ставлять і інтереси своєї партії чи групи вище добра країни.

Останній переворот у французькій міністерстві наступив в часі, коли зачалася гостра фаза берлінського конфлікту і коли треба було Злученим Державам, Великій Британії та Франції стати проти Советів і одним об'єднаним фронтом. Цей фронт захитався через кризу в французькій кабінеті й це заставило Америку провітрити своє відношення до Франції, на якій рятування вона дала вже велику суму гроша та думає його далі давати. Звідси і критичне відношення до партійного хаосу в Франції та осторога перед його наслідками.

Щоб не вирвався і не втік. А злий спокійнісінько стоїть, всміхається, не робить жодної спроби вирватися і втекти. Навіть і трошки не помітно, щоб він хвилювався. Позбавляється селяни з села, обступили, цікавляться, що і як?

(Дальше буде).

ІВАН КРАВЧЕНКО.

Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і нечисленним жертвам комунізму — присвячую. Автор.

12)

В ті часи ще небезпечно було усувати своїх противників такими методами, якими пізніше в широчезних розмірах усував і усуває Сталін: по-перше — в Чека було безліч прихильників „правих опортуністів”, котрі могли не виконати наказ усунення супротивників. По-друге — „праві опортуністи” мали в народі ще не „викорчованих” багатьох симпатиків і старих членів лівих есерів, соціалістів і інших. Отже, усунення правих опортуністів могло викликати другу революцію, наслідки котрої важко було передбачати.

Троцький дістав більшість

голосів за свою пропозицію, яка передбачала: 1) Поновлення приватної власності, 2) Не обмеження приватної власності, 3) Недоторканість приватної власності.

Поза цим, само собою зрозуміло, перемогла вся теорія Троцького про „вросання кулака в соціалізм”, тобто Троцький придержувався тієї засади, що силою втягнути людину в комсомол неслід.

Треба організувати з бідноті комуні і товариства спільної обробки землі (СОЗ).

Тоді, коли СОЗ-и і комуні „доведуть”, що спільно обробляти землю значно „краще”

ніж індивідуально, то кулак сам попроситься до комуні, або до СОЗ-у.

Ленінові та його прихильникам іншого нічого не залишалося, як погодитися з більшістю і проголосити НЕП, що він і зробив, але це його з його прихильниками привело до висновку, що треба „дещо” змінити, щоб в майбутньому його пропозиціями була забезпечена стала більшість голосів.

НЕП проголошено в 1923 році.

І те, що купці авантюристів, або як вони себе називали „влада робітників і селян” було зовсім неможливим, занадто важким, то було занадто легким і можливим для рук приватної власності.

Ні до чого не дорівняна приватна власність ще раз в умовах СССР сказала своє магічне слово.

Як у тій чудовій казці про „шапку невидимку”, котрій тільки скажи: я хочу щоб бу-

ло те, або „те” і воно „те” в одну мить з’являлося, так приватна власність зробилася тією „шапкою невидимкою” в боротьбі з руїнами держави, голодом і злиднями.

Все, як в казці, закрутилось, завертілось і з’явилося...

В селян поновилася любов до праці на землі, любов до коней, рогатої і безрогої домашньої тварини, з’явився інтерес до життя.

У робітників з’явився інтерес до праці на фабриці, у ремісників інтерес до свого ремесла.

З села річкою потекли в місто зерно, масло, яєця, курки, свині, овочі, картопля і інше. З міста в село потекли: одяг, взуття, сіль, гас, цвяхи, сільсько-господарські машини і інше.

Але скільки халепи наробив той НЕП „ревізиторам” та „конфіскаторам” і взагалі комуністам „політоржникам”, кримінально-злочинному елементові — незаконним кадрам!

Союз Українських Інвалідів на Еміграції

В перших днях червня ц.р. до табору скитальців в Новому Ульмі (Німеччина) з'їхалися незвичайні делегати. Одні з них були без рук або без ніг, чи майже руки і ноги штучні, серед них були осліплені, а дехто з пораненими обличчями та іншими ознаками фізичного недомогання. В багатьох з них, головних старших, пишались на одягах військові відзначення, а у всіх їх був якийсь святочний, піднесений настрій.

Це був Установчий Делегатський З'їзд Українських Інвалідів на Еміграції, воєнних ветеранів та жертв німецької невірної війни.

З'їзд мав велике значення головним чином тому, що на ньому зібрався делегатський представничий орган Союзу Українських Ветеранів та делегатів недавно створеного й затвердженого американською владою та німецьким урядом Союзу Українських Інвалідів. Делегати цих двох інвалідських організацій, старої й нової, з'їхалися, щоб обговорити свої проблеми, ухвалити важливі постанови і виступити з двома організаціями створити одну — єдину — Союз Українських Інвалідів на Еміграції.

Таким чином українські інваліди виявили, що вони єдиною відповідальністю, яка на них лежить та, що зміли не тільки віддавати свою кров і життя на полях бою чи мужньо зносити більшовицько-німецькі знущання навіть із втратою здоров'я, але, що і на громадському відтинку вони можуть бути і іншим за прикладом.

З'їзд відбувся в дуже поважному настрої. Цей з'їзд, як читаємо в повідомленні, вийшов з засад, що: 1) інвалідська організація є організацією станова, побудована на добровільному вступі до неї її членства і безпартійна, а тому в ніякому разі не буде під впливом будь-якої партії чи групи, 2) ніяка політична партія чи група не може і не сміє на українських інвалідів робити своєї політики та що це може робити вся організована державно Українська Нація, бо українські інваліди становлять її органічну частину, становлять її морально-політичний капітал у боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу, 3) кожну політичну партію чи групу українські інваліди уважали й уважають лише за засіб до досягнення українських державних цілей, а не самоціль. Українські інваліди приналежні до всіх українських політичних партій і груп і безпартійні з першої і другої світової війни, і з старої та нової еміграції і з усіх українських земель — об'єдналися в одну станову організацію, в Союз Українських Інвалідів на Еміграції.

В склад новітньої Управи увійшли старшини нижчого і вищого рангу.

З'їзд виніс такі резолюції:

1. Українські інваліди, зібрані на установчому делегатському з'їзді Союзу Українських

Інвалідів на еміграції в дні 9-10 червня 1948 р. в Новому Ульмі, вітають цілий український народ в краю та поза ним і українських інвалідів в цілому світі та передають їм свій братерський привіт.

Зокрема українські інваліди вітають тих побратимів-воєнків, що зараз перебувають на рідних землях в рядах Української Повстанчої Армії та в боротьбі за найвищий ідеал Української Нації — Українську Самостійну Соборну Державу жертвують своїм життям та здоров'ям. Делегатський З'їзд сповнений вірою, що жертва здоров'я, яку склали українські інваліди в боротьбі за українську державу, не піде на марне, а стане для грядучих борців моральним капіталом та джерелом сили для дальшої боротьби, аж до Великої Перемоги.

2. Делегатський З'їзд висловлює своє признання ЦПІ-УЕ за його ініціативні заходи в напрямі до об'єднання двох досі існуючих інвалідських організацій та з адвільним підкреслюють добру волю і старання СХС та обох проводів: Головної Управи Союзу Українських Інвалідів в Німеччині та Головної Управи Союзу Українських Ветеранів, яку вони виявили у підготовці до об'єднання загальноукраїнських інвалідів в єдину станову організацію.

З'їзд з повною вірою переконаний в тому, що всі дотеперішні існуючі паралельно українські громадські організації підуть слідами українських інвалідів та об'єднуються в ім'я консолідації всіх наших державно і громадськотворчих сил для створення єдиного фронту боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу.

В третій точці резолюції говориться про організаційні справи та про допомогу акцій.

М. Дольницький.

Можливі закордонно-політичні наслідки „схизми” Тіта

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Югославії зі збунтованим Тітом. Совети вже мають сильну господарську контролю в Австрії, а якщо б звітність забрала західні союзники, то й з політикою могло б краще діяти. Вони в цьому випадку могли б цілком добре використати тактику науку свого приятеля, циммермайстра Гітлера, що так хитро під'їхав під Чехословаччину з Австрії, а більшовики тепер могли б зробити навпаки та дібратися в потреби до Австрії з Чехословаччини. А з Австрії через проєкти в Бреннер краще видно до Італії, ніж через збунтовану Югославію.

Можливість впливу Тітової „схизми” на положення в Греції вже децю іншого порядку. Тут вже голод не за Московію, але Тітом. Йде про те, що через конфлікт з Комінформом

В дні 12—20 червня 1948 в Мюнхені відбувся Другий Інтернаціональний Конгрес Молоді в Мюнхені.

В дні 12—20 червня 1948 в Мюнхені відбувся Другий Інтернаціональний Конгрес Молоді, в якому взяли участь представники молоді 41 націй з усіх континентів. Українську молодь заступали представники Української Студентської Громади в Мюнхені та СУМ-у. Праці Конгресу проходили у двох основних напрямках: діловому та розваговому. Ділову програму Конгресу заповняли пленарні збори всіх учасників, де вони заслухували привіт та доповіді представників різних національностей та праці комісії, яких було разом 34. З важливіших проблем, що були предметом нарад комісії, слід відзначити такі: молодь і політика; суть і формування руху молоді в Європі; особистість і колектив; централізм, федералізм і партікуларизм; націоналізм в 1948 р.; як далеко сягає Європа? чи класова боротьба — це пережиток?; молодий робітник і студент і т. д.

У святочному відкритті Конгресу взяли участь понад 1400 представників молоді з різних країн і сторін світу. Конгрес привітав і побажав йому успіхів губернатор Баварії ван Вагонер та прем'єр баварського уряду д-р Еггард. Рівнож склали привіт представники різних національностей. Мистецьку частину відкриття виконав хор Регенсбургер Домшпацен.

Другий день (неділя) була призначена перервою для розваги. В замковому парку Німфенбург в Мюнхені влаштували в поплудневих годинах т. зв. зоомерфест. Виконавцями програми були майже виключно німецька молодь. Шкода, що нашим пластинам не вдалося взяти активну участь, бо вони мали б великі шанси на успіх у виступах.

В померлому розпочалися праці комісії. В комісії для проблеми: централізм, федералізм і партікуларизм — брали участь і представники української

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Окружні збори відділу У. Н. Союзу Стейту Род Айленд.

Дня 31-го липня 1948 р. в місті Провіденс Род Айленд відбулися організаційні збори відділу У. Н. Союзу Стейту Род Айленд. Представники всіх відділів були присутні без огляду на те, що літня пора та вечір один з найгарячіших днів, урядники та члени союзів не відмовилися від прохань свого головного радного та прибули точно. На ці організаційні збори приїхав головний представник У. Н. Союзу, Микола Мурашко, та організатор Антін Маланчук.

Зборами провадив головний радний Іван Кокільський, що привітав присутніх та пояснив важку потребу таких зборів під час теперішньої 50 тисячної кампанії за членами.

Микола Мурашко, головний представник У. Н. Союзу, в своїй доповіді промови пояснив, що Союз зростає з трудних початків аж по теперішній час, та як розвивався в могутню допомогую організацію, що вже не має ніякого сумніву щодо своєї майбутньої, бо нема багато таких допомогуючих організацій навіть серед чужих народів, котрі могли б порівнювати себе особливо з такою оцінкою грамот або з такою резервою фондів, як це має У. Н. Союз для певного забезпечення своїх членів. У. Н. Союз також як добрий батько дбає за своїх членів вразі потреби, як також дає відповідну допомогу нашим знедоленим братам в Європі.

Організатор Маланчук розповів докладно про різні гра-

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

3 життя укр. еміграції.

СКИТАЛЬЦІ ВШАНОВУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ПОЛЯГЛИХ

(УБІ) У день Зелених Св'ят українці на скитальщині вшанували панахидами пам'ять усіх поляглих, а зокрема пам'ять тих українців, які загинули в Німеччині. У цілому ряді місцевостей на могилах тих українців поставлено пам'ятники з відповідними написами в чужих мовах. Такі пам'ятники поставлено м.ін. на цвинтарі в Ганау, де посвячення доконав єпископ Вячеслав, у Галлендорфі, в українському таборі в Регенсбурзі.

У Мюнхені створився Громадський Комітет будови пам'ятника жертвам більшовицького терору на Україні. Пам'ятник має бути поставлений ще у цьому році.

„ДОЛЯ УКРАЇНИ”

(УБІ) Як повідомляє „Неділя”, з почину відділу паневропейського руху „Європа-Уніон” у Регенсбурзі (Німеччина) відбувся виклад проф. д-р Едуарда Герольда на тему „Доля України”. Проф. Герольд, один з видніших німецьких діячів паневропейського федералістичного руху (збори якого недавно відбулися в Газі), з'ясувавши суть і

моти та про кращий спосіб організувати нових членів, маючи за собою довготривалу практику в тій галузі. По промовах розвинулась жвава дискусія та запити, на які ясно і точно відповідав головний представник.

Показалося, що поважне число відділів цієї округи вже виповнили наложену на них квоту нових членів а ті відділи, що ще не доповнили свої квоти, приобіцяли, що точно сповнять, бо їм вже нема багато щоб доповнити свого числа. Рівнож зібрані погодилися щоб організатор Маланчук залишився в Стейті Род Айленд та допоміг відділам виконати точно їх зобов'язання.

Вірю що в короткій часі, коли буде проголошено кінець кампанії, не знайдеться ані одного відділу в Українському Народнім Союзі, що не придбав би наложеного числа нових членів, бо всім нам лежить на серці добробут і майбутність нашого Українського Народного Союзу.

Іван Кокільський, Головний Радний.

Тисячі хворих та інвалідів зможуть бути ліковані в Європі догоряють в чужих лікарнях. Не дайте їм умерти, допоможіть, рятуйте, складаючи свою жертву на допоміжний фонд З.У.А.Д.Комітету!

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc., P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Uncle Sam Says

What would you say if you saw a groundhog emerge from his hole this month with a stack of Savings Bonds in his paws? Millions of my nieces and nephews, who own Savings Bonds and are adding to their bond holdings regularly through the Payroll Savings or the Bond-a-Month Plans, would say that Mr. Groundhog has at last acquired a common sense as a prophet of an early spring. There is no better harbinger of a bright, happy future in there than the growing, safe, profit-making financial reserve of United States Savings Bonds.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ” Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи”, потверджуємо а подякою проголошенням в цій рубриці.

Листа: ч. 28.	Видати:	Жертви:
	Жертви:	
Іван Дачун	\$ 4.00	25 Василь Абраменко 3.00
Юсиф Заулицький, передплатник	3.00	148 Дмитро Гуралак 1.00
Д. Лавик, передплатник	2.00	259 Ева Олешко 2.00
Анна Онанський, передплат.	1.25	258 Андрій Малица 2.00
Павло Архутко	1.00	298 Теодор Засидич 2.00
Анастасія Савастюк	1.00	305 Іван Курячак 2.00
		375 Stanley Smuszynsky 2.00
		432 Ефрем Криворучко 2.00
		474 Константин Наконичний 5.00

мету цього руху, який прагне об'єднання всіх народів Європи в одну дружню сім'ю рівноправних членів, без будь-якого національного утиску й імперіалізму, обговорив питання України. Він відзначив, що український народ один з перших став жертвою тоталітаризму, але проф. Герольд підкреслив далі свою віру в те, що український народ знає щасливого й вільного життя у вільній сфедерованій Європі й всі інші народи східної Європи. Це не буде легко досягти, але станеться, якщо всі народи Європи зрозуміють суть поступової,

гуманістичної ідеї. Пан-Європа, яка кінець кінця переможе.

УКРАЇНЕЦЬ ВИРОБЛЯЄ МЕД З КАШТАНІВ

(УБІ) Як повідомляють „Українські Вісті”, один український вчений з ділянки консерваторії, який тепер перебуває як скиталець біля Мюнхену, винайшов спосіб виготовлення штучного меду й винного спирту з кіношних каштанів. Він організував власну невеличку виробню, в якій випродукував уже багато штучного меду високої якості. Німецькі покупці висловлюються з признанням за цю мед.

НОТИ

З цих творів Книгарня „Свободи” має ще по кілька або кільканадцять примірників, тому хто скорше замовить, той зможе ще їх дістати.

НОТИ НА ФОРТЕПІАН

1) Дача в снігах стоїть 2) Ой за горами, гаєм, фортепіанові сола (дуже легкі), зібран М. Едльман	35
П. Нішинський: Закувала та сина зозуля, фортепіанові сола	50
М. Лисенко: Завистями коханень, марш зоперети „Чорноморці”	50
С. Монюшко: Козак („Стоїть вітер над водою”) фортеп. сола	75
В. Заремба: Січень, ніч, вечір білизна, три мелодії української пісні	75
Прелюдії В. Бартицького (5 композицій)	75
Українські марші (ч. 20) зібран Е. Турула	70
В. Зентарський: Українська шумка, фортеп. сола	50
В. Бартицький: Українські народні пісні на фортепіан, зі словами	1.00

Замовлення разом з належністю слати до:

„СВОБОДА”

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

Вже можна замовляти Календар У. Н. Союзу на 1949 рік.

В наступному 1949 році припадає 55-та річниця з дня закладки Українського Народного Союзу. З цієї нагоди Головний Уряд У. Н. Союзу на 1949 рік, що крім звичайних календарів матеріалів матиме теж основні енциклопедичні інформації про У. Н. Союз, про Америку і Україну та про українців у цілому світі і про всі діянки їх життя та творчості, як теж багатий літературний відділ. Календар вже є в підготовці і мав би повнитися вже з кінцем жовтня цього року. До співпраці в його редакції запрошено найкращі українські сили, як теж представників українських громад з усіх країн і континентів. Цей великий Календар-довідник мав би бути далішим поширенням та доповненням відповідних видань У. Н. Союзу, що появились досі. Він повинен стати настільною книгою кожного українця в Америці і закордоном, необхідною в праці і надзвичайній. В Календарі кожний український матиме всі найбільш необхідні інформації і цей Календар подуманий справді як дорадник і розрадник кожного. Незважаючи на великі кошти видання, вартісні матеріалів та багатих ілюстрацій, ціну Календаря встановлено тільки на один долар за примірник. Проте, з огляду на великі кошти друку і паперу, Календар появиться тільки в обмеженій кількості і тому хто хоче запевнити собі його одержання, повинен негайно виповнити подане внизу замовлення та вислати його разом з належністю до Адміністрації „Свободи” на подану внизу адресу. Це повинні зробити не тільки члени У. Н. Союзу, але й весь широкий загаль американсько-українського громадянства, бо Календар У. Н. Союзу на 1949 рік це буде справді настільна книга для кожного українця. Тільки негайне замовлення може забезпечити вам її одержання. Тому поспішайте з висланою замовленням.

(Прохаємо витити, чітко виповнити і негайно разом з належністю переслати на адресу „Свободи”).

ЗАМОВЛЕННЯ НА КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗУ НА 1949 РІК

До Адміністрації „Свободи”

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Я, _____, замовляю

(Ім'я і прізвище)
оцим Календар У. Н. Союзу на 1949 рік в кількості _____ примірників і на ту ціль пересилаю чек (моні ордер) на суму \$ _____ як належність по \$1.00 за примірник.

Підпис (писати по-англійськи).

Адреса: _____

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

ЗГАРМОНІЗУВАВ ДЛЯ ХОРІВ ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

Зміст: 1) У полі могила з вітром говорила; 2) Ох, і зійди, зійди ти зіронько та вечірняя; 3) Ой, ти зіронько; 4) Ох, і закотилося тай яснее сонце; 5) Виконав я криниченьку; 6) Ой, на горі калина; 7) Ой Вавило, Василю; 8) Ой, гаю мій, гаю; 9) Баршполь; 10) В'їзди греблі шумлять верби. Всі пісні з повним текстом пісень.

Ціна \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА”

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

М. Струтинська.

Помилка доктора Варецького

(Оповідання з часів німецької окупації у Львові).

2)

(Продовження).

Доктор Варецький прийняв рішучий тон, яким він говорив завжди, коли щось зворушило його почуття:

— Ні, я не вільний, куди там! Маю в 6-й важливу операцію. Я тільки прийшов тобі сказати, що воно не має жадного глуду сидіти дома, коли на дворі так сухо і приємно. Ти міг би уже подумати і про відбаванку, ти так захоплювався нею минулого року.

Хлопець спустив голову і вернувся до стола. Він стояв профілем до батька, стисни уста, якась недобра завзятість з'явилася в його завжди аж занадто одвертому обличчі.

Батько підійшов до нього, витягнувши руку, наче хотів пригорнути його, чи погладити, але цей вираз спинив його. Він суворо промовив:

— Олєгу, це ще знову таке? Очі хлопця горіли якимсь незнайомим вогнем, коли він сказав, повернувшись увесь до батька:

— Може ти знову скажеш мені піти до Ігоря, щоб він ще раз назвав мене...

Він не докінчив, однак те слово апало вже мовчки між них, слово зневажливе і страшне, слово важке, як камінь, що падало тепер на людину разом зі смертю.

Доктор Варецький відруховав шарпнув комірця, що раптом здушив його, він повів рукою по гарній же, темній чуприні і все не знаходив слова. Тоді він сказав, начеб нічого ніколи:

— Олєгу, я обіцяю тобі за грати з тобою сьогодні дві партії шахів, хочби пізно вночі, а тимчасом, ти піді трохи до парку, добре?

І, боячись почути від хлопця відповідь, він хутко вийшов з кімнати.

Коли він, так само тихо як перше, переходив передпокої, з кімнати ліворуч отворилися двері, і на порозі стала його дружина. Вона висока і повна, була вдягнена в якусь темну простеньку сукню без ніяких прикрас, а її пишні каштанове волосся недбайливо розкинулось довкола виразистого обличчя з великими темними очима. Тільки химерні, як у сина, уста, нагадували про її походження.

— Ти знову йдеш до лікарні? — спитала, трохи розтягуючи слова, і та фраза, яку він чув тепер так часто, вдарила йому на нервах так, аж він сам злякався цього. Ні, він не смів мати до неї тепер інших почуттів, як милосердя до одної з тих, кого гнали жорстоко на смерть, як страх за матір свого сина. І він сказав лагідно, з труднощами добираючи кожне слово:

— До лікарні я мушу, ти знаєш. І це у мене там зараз операція, рак у завансованій стадії, але це не безнадійний. Та я вернуся скоро, не пізніше, як через дві години.

Його вхопив нагло страх, що вона може знову заплакати, як передучора. На хвили-

ну прийшло йому в голову післати її зайнятися трохи сином, однак він пригадав синову недавню реакцію і залишив цю думку. Він глянув на ручний годинник.

— У мене зіслалося дуже мало часу, всього двадцять хвилин, — його погляд знову мав у собі якусь порожнечу, коли обкинув ще раз її, таку неподібну до себе недавньої, ще з-перед трьох-двох років, ще з-перед декількох місяців: вона дивилася на нього поглядом затравленої собаки.

Ліфт знову не функціонував, поспованим кимось з військових підчас нічної оргії, і доктор Варецький спускався сходами у низ зі свого третього поверху, силкуючись повільними, розміреними кроками впорядкувати розхитане самопочуття.

...Вона тепер часто плакала, це було найгірше з усього. Раніш, він ніколи не бачив її сліз. Раз тільки. Він запропонував був їй розійтись, залишаючи йому сина: її поведінка давала йому для цього вже усю підставу, усі права. Вона прийняла це з цинічним спокоєм. У неї ж було мільйонів батькових майно. Вона піде собі, напевне! А щодо сина, то це ще буде видко...

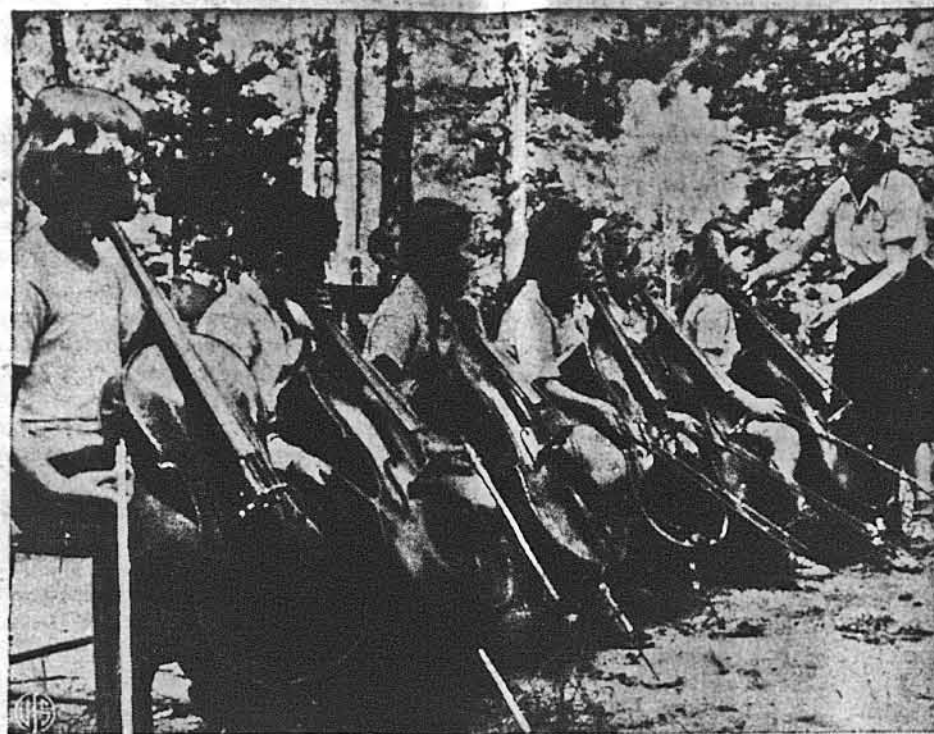
Але тут з'явився її батько, він довався від неї ж про усе. Батько приніс приготований правний акт, він записував докторві усе, що мало бути її, він покладав дочку і вимагав від неї, щоб вона покалася і навколійках просила чоловіка пробащення. Тоді вона заплакала, від бунту, від приниження, від страху за майно. Він ладен був тоді позбутися усього, що дала йому його професійна праця. Але, вона зісталася. І був у них син. Тоді прийшла, війна і смерть її батька...

Ні, це у нього сьогодні якісь зовсім хворобливі думки, думає доктор Варецький, отираючи важку, всю у склі, браму. І звідки це?

На вулиці його вдарило якийсь скажений рух порозбиваних польових автомашин, малих військових з'єднань. Він пригадує, що два дні він не слухав радієвих звідомлень, ні з ким не розмовляв про становище на фронті, під Бродами, і на півночі. Щось, мабуть, поспівалося. А вони, його сім'я і він, все ще тут, його все ще тримає практика і шпиталь, яких нікому передати, — тепер, коли положення в запілі стає таке небезпечне для усіх, в кого родинні метрики не підходять під новий, безоглядний і страшний, закон.

Ні, зараз же завтра він поробить рішучі кроки.

Він з труднощами перебіг вулицю, скористувавшись хвилиною замішанням у колоні авт, і сховався в скупій ще тині липової алеї.

МАЙСТРИ НА ВЕЛИКИЙ СКРИПІЦІ. — Гречен Делі (на самім правім кінці) з Вичита, ґейтї Канзас, одна з найбільш знаних артисток гри на чело в Середнім Заході, дає лекції гри групі своїх учнів в Краєвм Музичнім Таборі в Інтерлочин, у ґейтї Лішнген. Ці діти мають ледви один місяць науки, а вже навчилися стільки, що можуть брати участь в грі середньої оркестри в кемпі.

Так, тепер добре було б мати своє авто, яке йому забрали, тоді проблема виїзду зводилася б тільки до справи заступництва. Та, врешті, і це мусить бути зроблене. Завтра він вимагатиме в лікарському товаристві присвятити годину уваги його справі вони мусять це зробити. Він виїде з родиною до Відня, де ніхто не знає її, там вони згубляться напевне.

Доктор Варецький приспішує ходи, вже скоро буде шоста, — він пробивається крізь де-далі густіших прохожих, що біжать з заклопотаним виглядом, сюди й туди, рух, справді, підозрілий.

Тепер, не доходячи до міського парку, він звертає увагу і вже бачить, недалеко, жовтий будинок під темним дахом. Він іде ще скоріш, майже біжить, і скоро його обгортає холод грубих мурів. І раптом, весь неспокій обпадає з нього, як непотрібно, по дорозі, прийнятий тягар, в очах — вираз зосередженості, він поволі, спокійно проходить вестібуль і піднімається широкими сходами нагору.

(Кінець буде).

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

Кожний, хто бажає, щоби прислано ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впрод до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислано ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонній коштує \$1.00.

Адм. „Свободи“.

За залізною заслоною

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

НІМЕЦЬКИЙ ПОЛОНЕНИЙ ПРО УКРАЇНУ

(УБІ) Один німець, який вернувся з советського полону, м.ін. описує про свій побут на Україні в щоденнику „Абендцайтунг“:

„В Донбасі, українській кошегарці. Ми полонені працюємо, советський громадянин також працює. Між обидвома нема великої різниці. Час від часу хтось відходить до лікарні, хворий на дістрофію (недоживлення). Потім знов вертається до праці в копальні...

...1943 року в Дніпропетровському. На одній з вулиць панцерник в'їхав на трамвай і зробив з нього безформенний жмут металю. 1948 рік. Вертаємося транспортом до дому. Панцерник і трамвай стоять ще на тому самому місці, де я їх бачив п'ять років тому. Совети відбудовують, але тільки промисловість, тільки фабрики. Велику кількість фабрик будують. Будинки житлові — ці лежать в румовищах. Ще до сьогоднішнього дня їх не зачепила рука“.

Полонений пише, що перед тим, як їхній транспорт мав перейти на терен Польщі, совети радили їм не виходити на польських станціях з потягів, тому, що мовляв населення наставлене вороже до німців і може прийти до інцидентів. Однак коли полонені

прибули в Польщу, їх оточили поляки, бажаючи купити в них за високу ціну годинники. „Ані сліду ворожнечі. Дуже часто нам говорять: „Приходьте назад — але зі зброєю!“

МАЮТЬ БУДУВАТИ МЕТРО В КИЄВІ

(УБІ) З Києва повідомляють, що Верховна Рада УССР ухвалила побудувати в Києві сітку метро на зразок московського метро. Замовлено також велику кількість тролейбусів і автобусів, які мають зв'язувати Київ з підміськими

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ВИ ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати.

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 75 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для 2. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ТРЕТЯ ЧИТАНКА (читанка для 3. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ШКІЛЬНИЙ СПІВАНІК у двох частих. Зладив Ф. Колесса 75 ц.

МАТЕМАТИКА, Ів. Андрушенка, практичні поради з арифметики та геометрії, опр. 50 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича 15 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович 35 ц.

ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:

“СВОБОДА”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 846) JERSEY CITY 3, N. J.

околицями. Зокрема має бути налагоджена комунікація з Дарницею.

Про пляни відбудови й розбудови Києва ми вже чуємо на протязі довгих років так як і про пляни відбудови інших міст України. Однак покищо пляни залишаються плянами а Москва розбудовує військову промисловість. Тому й повідомлення про будову метро в Києві треба правдоподібно вважати звичайним пропагандним трюком, або в звичайній народній мові одною з обманок про грушки на вербі.

В КОЖНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС

ПОСМЕРТНІ ЗГЛАСКИ

Дня 29. липня 1948 року помер ІВАН МИСЛИВИЙ, член Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, У. Н. Союзу з Іонгстани, О. Покійний походив зі села Телешини Ошварова, повіт Ліско, Західна Україна. Покинув у світу рідного брата Дмитра і сестру Анну Кохан. Похорон відбувся у віаток, 3. серпня, з укр. гр.-катол. церкви Пресв. Тройші в супроводі родини, членів від. 230 та знайомих на цвинтарі Кальварія в Іонгстани, Огайо. — В. П. П. І. Павловський, секр.

Дня 16. липня 1948 року помер у 25. році життя КОРНИЛО СИСУН, член Тов. Галицька Січ, від. 207, У. Н. Союзу в Дітріх, Масс. Покійний походив з села Дуба, пов. Броди. Покійний тільки що в жовтні 1947 р. приїхав зі скитальництва. Його батько зорганізував цей відхід. Тални останки поховано на цвинтарі св. Духа. — В. П. П. М. Рева, секр.

ПОШУКУВАННЯ

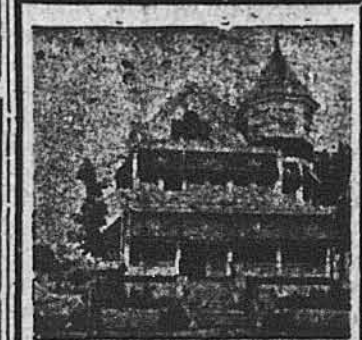
АННА КЛИМОВИЧ КОЗЕЛЕЦЬ, дочка Семена і Софії Клемкович з Отипанич, Україна, шукає МІЛЬКИ КУЧЕР з Барочин, Городище Крулевське, дочка Михайла і Єни Басмак. Хто про неї знає, або вона сама, хай пише: ANNA KLIMOVICH KOZELEZ 443-5 East 184th St., Bronx 57, N.Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Dr. S. CHERNOFF 223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697. Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні, X-Ray, Родуття жінки лікуємо без операції. Переводимо а. налізу крові для суприжних дозволів. Офісові години: В будні 10—7 P. M.

Мирош

Робітнича АРТИСТИЧНО-МАЛЯРСЬКА Декоратор ЦЕРКОВ І ТЕАТРІВ. Малює церкви, образи і сценерії театральні. Будув ІКОНОСТАСИ І ВІСТАРИ Myrosh 3737 — 87th STREET JACKSON HEIGHTS, L. I., N. Y. Telephone: Illinois 4-8904

Comfortably air conditioned Lytwin & Lytwin UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 801 SPRINGFIELD AVENUE NEWARK, N. J. and IRVINGTON, N. J. East 6-5866 OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНТЕ ЗАБАГАТО Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми укладуємо прекрасні ЦІЛІ \$150.00 ПОХОРОН за — У випадку смутку в родині клієнта: KAIN MORTUARIES, INC. Найбільший український погребовий заводчик в Америці S. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4646 — or — УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК 86 ELIZABETH AVENUE, NEWARK, N. J. Phone Bigelow 3-6762 225 WEST JERSEY STREET ELIZABETH, N. J. Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК зарплату погребани по \$150 ціні так низької як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568 Branch Office and Chapel: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.) Bronx, N. Y. Tel.: MEtrose 5-6577.

В часі, як Тарзан гнав у сторону печері, він передумав плян.

Як зближився до сторожі при дверях печері, малпочоловік почав ступати як постаріла людина.

Сторож глянув на нього згрідливо, коли він переходив попри нього.

Коли ж Тарзан зрівнявся з ними, його обі руки наче вистрілили.

ТАРЗАН, ч. 1901. Тарзан шукає сторожів.